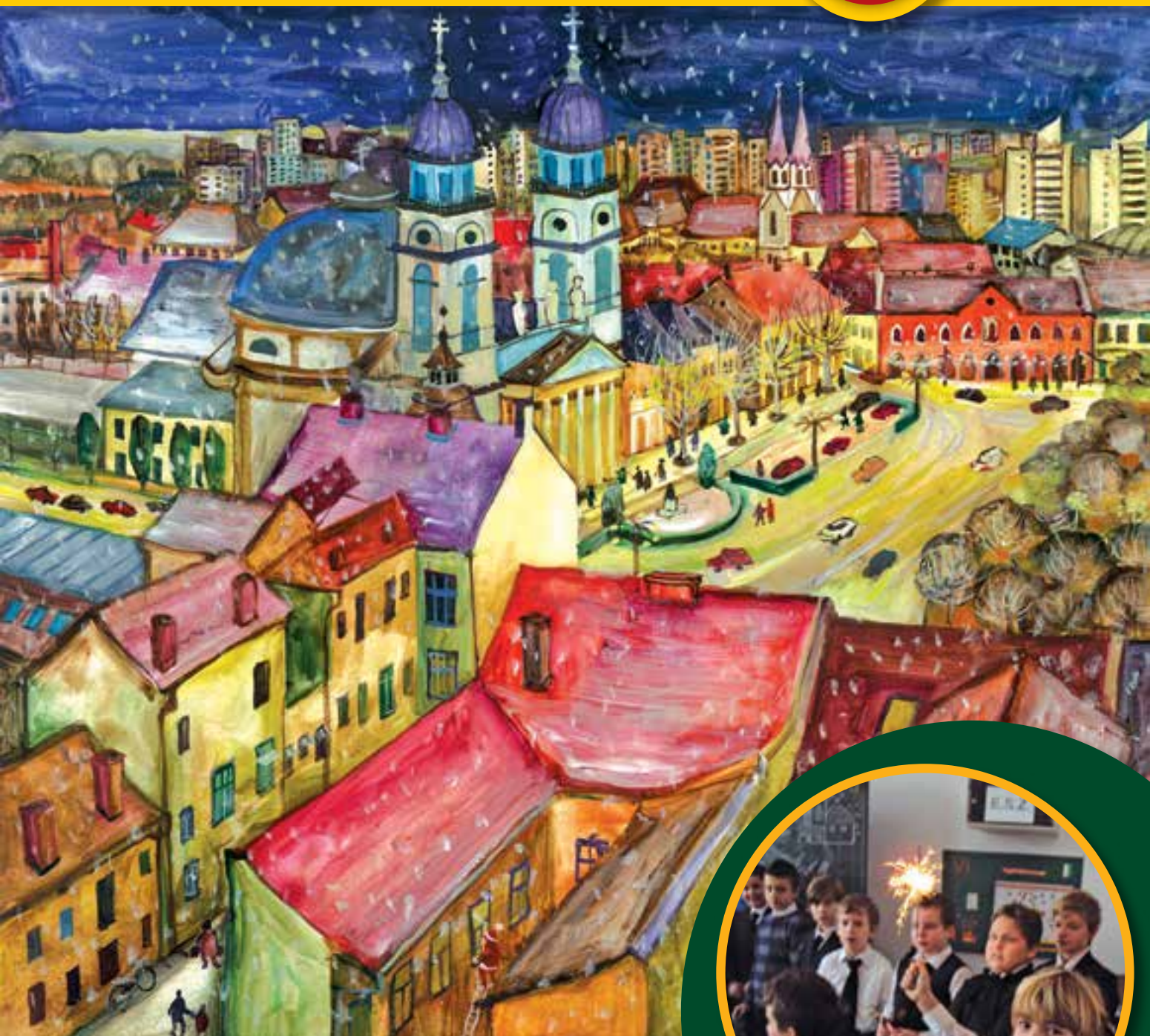

NAPSUGÁR

GYERMEKIRODALMI LAP

2013. december • LVII. évfolyam • 646. szám

12.

S CSAK NÉZEK – PÖRGŐ EMLÉKKÉPEKET,
MINŐKET ELMÉM ÉPP ELÉM VETÍT,
IDŐKNEK VÁSZNÁN: SZATMÁRNÉMETIT.
(LÁZÁRY RENÉ SÁNDOR)

BALAJTHY FERENC

A kőangyal

Két út a föld meg az ég közt,
Szívet a szívhez az ér köt.
Két madár rebben az égen,
Alszik a csend belső fényben.

Két út föld meg az ég közt,
Csillagot csillaghoz fény köt.
Belső fény ahogy ellobban,
Kőangyal szíve megdobban!

Jöjj, népek megváltója

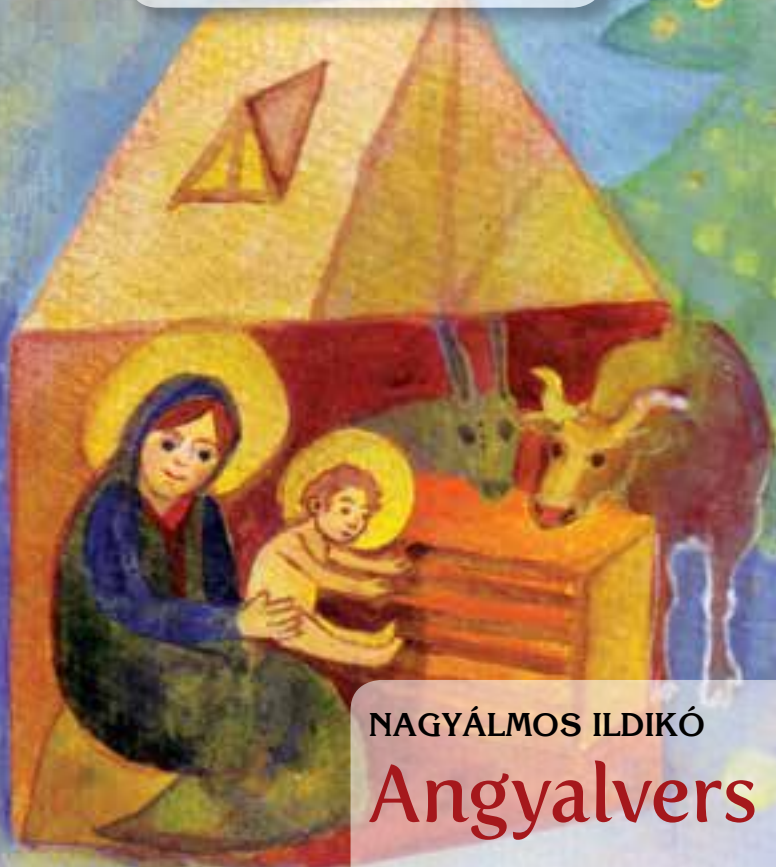
Középkori himnusz

Jöjj, népek megváltója!
Így kér a föld lakója.
Jöjj, lelkünk drága fénye,
Szívünk édes reménye!

Te érkezel Atyádtól,
Mennybéli palotádból,
Hogy itt megvívj miértünk,
És légy a mi pajzsunk, vértünk.

Ím, készen vár a jászol,
A szív többé nem gyászol,
Az éjszaka világos,
Az ösvény barátságos.

Ó, szállj közénk, Királyunk!
Íme, eléd kiállunk:
A sötétség elmúljon,
A hit fénye ragyogjon!

NAGYÁLMOS ILDIKÓ

Angyalvers

Lebeszéltek, és nem értem,
Angyaltól egy szárnyat kértem,
egy igazi angyalszárnyat,
nem valami buta tárgyat.
Anya mondta: „Ne marhászkodj,
ilyenekről ne is álmoldj.
Mi lesz velem, ha elrepülsz?
Ki tudja, hogy hová kerülsz?”
De én mégis ragaszkodom,
szárnyaimat bontogatom,
dehogy szállnék oda máshoz,
visszarepülnék anyához.

LÁSZLÓ NOÉMI

Karácsony

Forog a föld, csak forog,
forró szíve csak dobog,
hótakaró öleli,
azon hagyják lábnyomaik
éjfélkor az angyalok.
Lobog a láng, csak lobog,
fénylő tűlevél-sorok
árnyékrácsot ejtenek,
arra hullnak sisteregve
éjfélkor a csillagok.

CSEH KATALIN

Ünnep

Ünnep a szívből, legbelül,
szép lassan, lásd, előkerül.

Az ünnep csendje hófehér,
akár a gyolcs, akár a tél.

Az ünnep illata a fenyőfáé
és még a frissen sült, foszlós kalácsé.

Az ünnep fénye a csillagé,
a közelítő messzié...

Az ünnep az égi tartományból
s egy picit a földi, evilágból

egybeszótt káprázat, álom,
áttetszik ingen, kabáton...

Ünnep a szívben, legbelül:
nem múlik el, csupán elül.

A Kisjézus érkezése
megdobogtatja a föld forró
szívét, de még a kőangyalokét is.
Minden olvasónknak, barátunknak
azt kívánjuk, hogy ne csak környezetébe,
kirakatokba, utcákba, lakásokba
költözzön be a Karácsony fénye, hanem
a szívébe is. Mert ott legbelül
az Ünnep „nem múlik el, csupán elül”.

Áldott, boldog
Karácsonyt kívánunk!

MOLNÁR KRISZTINA rajza

Madárinfluenza

Egyik reggel, amikor Galamb-dúc Tóbiás a felhőket tologatta, rendezgette, arra lett figyelmes, hogy egy különös formájú felhő közeledik a falu irányába. Nemcsak alakra különbözött az eddigiektől, hanem alacsonyabban is szállt, mint általában a felhők szoktak, és hangot hallatott. Fojtott surrogás, morajlás áradt belőle. Tóbiás, ha nem lett volna annyira szerény, nyugodtan elmondhatta volna magáról, hogy nincs a földkerekségen nálánál nagyobb felhőszakértő, de az ő szakértelme is tátott szájjal ámult a jelenség előtt, és csak annyit tudott kinyögni:

– Mi az ördög lehet ez?!

A felhő óriási volt, és gyorsan közeledett. Mikor már kartávolságra lehetett, Tóbiás ki-nyúlt, hogy megráncigálja egy kicsit, de marka mozgó, kapálózó lényekkel telt meg: jó-kora vándorsáskák voltak a felhőalkotó jövevények. Igyekezett elhárítani a jégesőnél is nagyobb veszedelmet, fújta, csapkodta a sáskarajt, de próbálkozása nem volt több szél-malomharcnál. Végül nem tehetett egyebet, meghúzta a vészharangot. A falura egy-szerre csapott le a vészjósító hang és a sáskahad.

A sáskák mindent elleptek, rágtak, pusztítottak. Fürtökben csüngtek a fákról, rétegesen nyüzsögtek a földön. Fel-faltak mindent, ami útjukba akadt. Nem maradt egy szál fű, egy levélke sem a nyomukban.

Az emberek taposták, gyűjtötték, égették, füstölték őket, de semmi sem segített. Sírás, jajveszékelés hallat-szott mindenfelől.

Egyetlen hely maradt a faluban érintetlenül: Madarász Béni kúriája. Ugyanis Béni madarai élőbúrárt alkottak Béni háza és telke körül, és jaj volt minden sáskának, mely meg-próbált áthatolni a madárgömbön. Végül a sáskatetemek várfalként övezték Béni portáját.

A faluban gyorsan terjedt a híre Béni megmenekülésének.

– Mielőbb ki kell engesztelnünk Bényt, és kölcsön kell kér-nünk a madarait – határozott a sebtében összeült falutanács. – De ki vállalja a kiengesztelő szerepet?

Senki sem jelentkezett, mivel mindannyiuknak akadt Bénivel szemben szégyellnivalója. Úgy határoztak, hogy a gyerekeket kül-dik maguk helyett, hiszen ők mindig szívesen bámészkodtak Béni háza táján. Ám a sáska-fal miatt a gyerekek nem tudták a kaput megközelíteni, így hát átkiabáltak hozzá:

– Béni bácsi! Béni bácsi! A falutanács küldött hozzád! Arra kérnek, hogy ne haragudj a gú-nyolódások és garázdálkodások miatt, és segíts megszabadítani a falut a sáskáktól, add kölcsön a mada-raidat!

Béni éppen a madarai-
val fűtyült, csics-
gett, károgott, turbékolt a
kertben.

– Szívesen segítek, útnak indí-
tom mindahányat! – kiáltotta a sás-
kafal túloldaláról.

Pár percen belül a falut és határát tarka
lepelként borította a madárraj. Estére nem
maradt egy sáska sem az egész környéken.

A falu fellélegzett. Mindenki hozzálátott
a munkához, hogy pótolja a kárt. Naphosz-
zat ültettek, vetettek, öntöztek. Tóbiás is
igyekezett, ahogyan csak tőle tellett: tolt,
húzta, rendezgette a felhőket, hogy az új
termés minél előbb szárba szökkenhessen.

Bénit a falu hálából tiszteletbeli taná-
csosának választotta, és olyankor, amikor
barátja, Galambdúc Tóbiás felé igyekezté-
ben, madárrajtól övezve feltűnt a falu főut-
cáján, már előre köszönt neki mindenki.

Egy reggel azonban Béni arra ébredt,
hogy a szokásos madárdal helyett rekedtes
kárálások, szortyogások, tüsszögések ha-
sogadják a reggeli csendet. Gyorsan kiug-
rott az ágyából, és látta, hogy madarai
szörnyű állapotban, felborzolt tollal gub-
basztanak mindenfelé. Hirtelen nem is tud-
ta, mitévő legyen. Etetni, itatni próbálta
őket, aszpirinnal kínálgatta, de mindhiába,
egyikük sem fogadott el semmit. Elhatá-
rozta, hogy sürgősen megkeresi a legköze-
lebbi állatorvost, Szentkúthy Farkast.

Amikor Béni a madárrajjal megérkezett
az állatorvoshoz, Szentkúthy Farkas azt hit-
te, hogy napfogyatkozás van, annyira elsöté-
tült rendelője a madárfelhőtől. Gyertyát
gyújtott, megvizsgált néhány madarat, és
azt mondta, hogy madárinfluenzáról lehet
szó, de inkább tovább utalja őket egy
madárspecialista barátjához, Mada-
ras Péterhez, mivel ő négy lábú-
akra szakosodott, és a szár-
nyasok közül legfeljebb
csak a pegazusok kezelé-
sét vállalja.

Madaras Péter már éppen indulófélben
volt a rendelőjéből, amikor Béni bekopo-
gott az ajtaján, de azért megvizsgálta a ma-
darakat.

– A madárinfluenza vírusnak egy külö-
nösen veszélyes változatával van dolgunk,
amelyet vándorsáskák terjesztenek – jelen-
tette ki. – De szerencsétek van, mert éppen
most kísérleteztem ki az ellenszerét. Már
tudom, hogy milyen alapanyagot kell hasz-
nálnom hozzá, csak az a baj, hogy ebből
a szerből már csak pár cseppem maradt.
A szert tartalmazó üvegcsét Guruló Gere-
ben ajándékozta nekem, amikor hazavit-
tem az elcsatangolt papagáját. Azt mondta,
hogy a gyógyforrásából származik.

– Ó, hát akkor meg vagyunk mentve,
hiszen Gereben a barátom, biztosan meg-
engedi, hogy megittassam a madaraimat
a gyógygejzírnél – lélegzett fel megkön-
nyebbülve Béni, majd elkészönt az állator-
vostól, és elindult a madaraival Gereben
háza irányába.

Galambdúc Tóbiás is csatlakozott hoz-
zájuk.

Gerebent kerek kocsijában ülve, ép-
pen a gyógygejzír közelében találták. Béni
engedélyt kért, hogy megittathassa a ma-
dársereget a gyógyvízből. Amíg a mada-
rak ittak és gyógyfürdőztek a gejzírnél,
Béni és Tóbiás beszállt a meleg, pezsgő
vízzel telt fürdőmedencébe, és Ge-
rebent hallgatták, aki lehunyt szem-
mel, távoli vidékekről mesélt. A két
látogató úgy érezte, hogy Gereben
lágyan zsongó hangja a magasba
röpíti őket, és madártávlatban ke-
ring alattuk a világ.

T. ÁGOSTON LÁSZLÓ

A Mikulás csizmája

Tél volt. A verebek fázósan borzolták föl a tollukat, és a kert fái közt csivitelve lesték, mikor szór nagyanyám kukoricát a tyúkoknak. Nagyapám bekecsbe, prémes sapkába öltözött, s az eget leste, jönnek-e a hófelhők. Anyám meg lefekvéskor arról mesélt, hogy hamarosan jön a Mikulás, és valami szép ajándékot tesz az ablakba kirakott cipőmbé.

Igen ám, de nem ilyen egyszerű a dolog. Mert az a bizonyos Mikulás csak a jó gyerekeknek hoz ajándékot. No, meg az se mindegy, milyen cipőt teszünk az ablakba. Szépen ki kell pucolni. Úgy ragyogjon, mint a Nap, mert különben ajándék helyett lócitrom lesz a rendetlen gyerek jutalma.

De honnét tudja az a nagyszakállú, hogy én szófogadó voltam, és milyen ajándékot szeretnék kapni? Írtam hát neki egy levelet. Megírtam benne mindent. Még azt is, hogy a minap segítettem forgácsot bevinni a műhelyből a tűzgyújtáshoz. Viszont szeretném, ha a hintalovon, amelyet hoz, nyereg is lenne, hogy lovagolhassak rajta. Meg

azt is szeretném, ha végre be is jönne hozzám, nem úgy, mint eddig. Fölolvastam anyámnak a levelet, aztán beletettük egy borítékba, és elvitte a postára.

Nemsokára meg is jött a válasz. Anyám olvasta föl, mert írni már tudtam a magam módján, de a felnőttek levelét még nem tudtam elolvasni. Szóval azt írta a Mikulás, hogy még aznap este meglátogat, és személyesen hozza el az ajándékomat.

Úgy is volt. Alig, hogy megvacsoráztunk, kopogtak az ajtón.

– No, menj fiam, nyiss ajtót – mondta apám –, alighanem hozzád jött a vendég!

Megszéppentem, és inkább nagyanyám ölébe bújtam, hiszen még soha se láttam igazi Mikulást. Hiába bátorítottak, én biz’ nem mozdultam. Apámnak kellett beengednie. Be is jött. Nagy, fehér kucsma volt a fején, a vállán meg földig érő, hosszú szőrű suba, mint a juhászokon. A hátán egy szüretelő puttony. Volt abban alma, dió, csokoládé, szaloncukor, meg egy hatalmas virgács. Pont úgy nézett ki, mint a vesszősöprű, amelyikkel nagyanyám az udvart szokta söpörni. A kezében meg ott volt a vadonatúj hintaló, a hátán nyereggel.

– Azt írtad, hogy személyesen jöjjenek el hozzád, mert nagyon szófogadó gyerek vagy – mondta mély, rekedtes hangon. – Eljöttem, de csak akkor adom oda az aján-

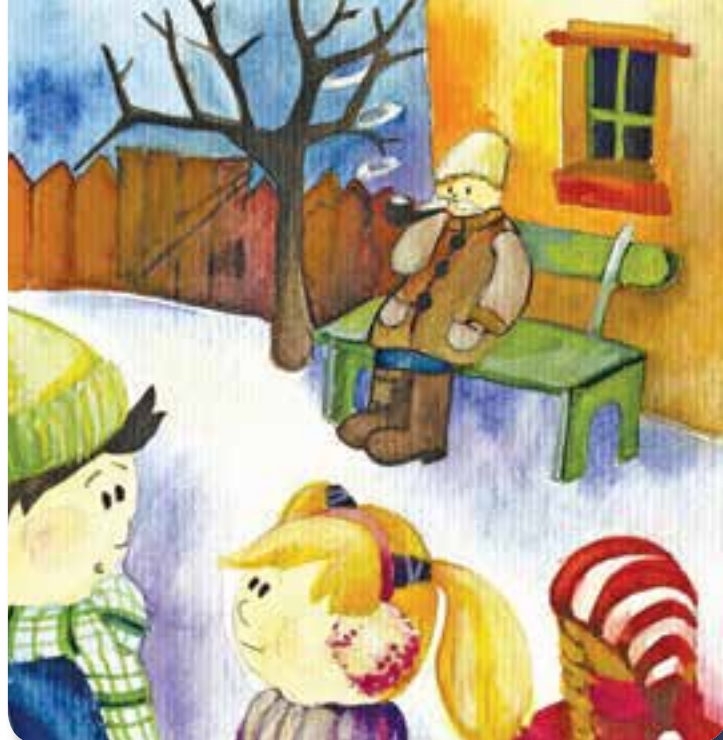

dékokat, ha énekelsz nekem valami nagyon szépet.

Rég megbántam én már az egészet, mert féltem ettől a behemót, kenderszakállú, pápaszemes Mikulástól. De mit tehettem volna? Ha nem énekelek neki, még képes visszavinni a hintalovamat... Elénekeltem neki a Mikulás-dalt, aztán ráadásnak még a karácsonyt is. Úgy megörült neki, hogy a végén megcsókolt, és még táncolt is egyet velem. Aztán azt mondta, hogy rendes gyerek vagyok, megérdemlem az ajándékokat, de ígérem meg, hogy többé nem verem meg bottal a nagy fehér kakast.

Csodálkoztam rajta, honnét tudja, hogy meg szoktam verni a kakast, de hát a Mikulás mindent tud...Megígértem. Erre ő letette az ajándékokat. Míg a puttonyból kiszedte a gyümölcsöt, meg az édességet, a subája alól kivillant a csizmája. Az egyiken egy nagy folt volt. Észrevette, hogy nézem, elnevette magát, és azt mondta, hogy roszszul varrta meg az erdei suszter.

Telt-múlt az idő. Egyik nap a szomszédban játszottunk a barátaimmal. Látom ám, hogy a szomszéd bácsi csizmáján éppen

olyan folt van, mint a Mikulásén. Nem szóltam róla senkinek, de egész nap a fejemben motoszkált a dolog. Este aztán megkérdeztem apámtól:

– Ugye a szomszéd Jani bácsi nagyon szófogadó és rendes ember?

– Szófogadó? – álmélkodott apám.

– Az hát – bizonygattam. – Különben a Mikulás bácsi miért adta volna neki a csizmáját?

MÉSZELY JÓZSEF

Mikulás-est

Leszáll az est, csillag villan,
a háztető havas kucsma.
Kire várhat az ablakban
a sok fénylő cipő, csizma?

Kire másra, hogyha nem az
örömosztó Mikulásra,
hiszen ma van érkezése,
sok óhaj száll felé máma.

Nincs, aki ne várná jöttét,
ajándékos suhanását,
titokzatos Mikulás-est
csillagporos varázslatát.

Báthory István fejedelem

Szilágysomlyói olvasóink nagy öröme városuk híres szülöttjéhez, iskolájuk névadójához érkezett el történelmi sorozatunk. Kolozsváron is sok szem megcsillan a cím láttán, hiszen a város legnagyobb magyar iskolája Báthory István nevét viseli, aki 1579-ben megalapította, 1581-ben egyetemi rangra emelte a líceumot. De lelkesednének a lengyelek is, ha eljutna hozzájuk ez a Napsugár, ők ugyanis egyik legnagyobb királyukat tisztelik Báthory Istvánban.

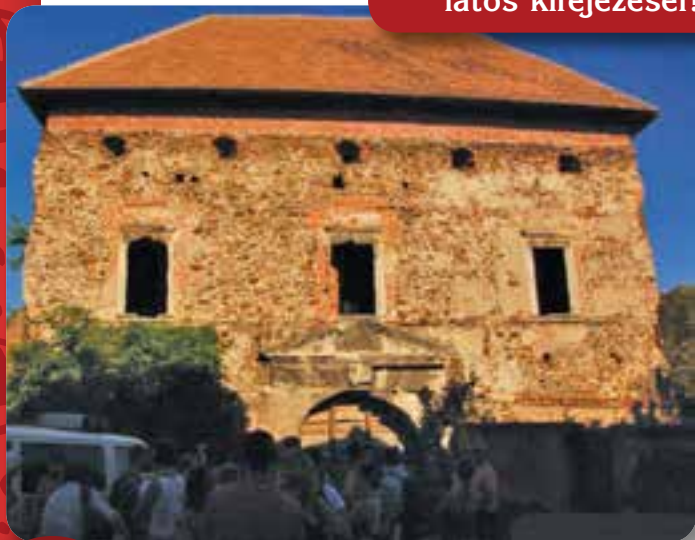
Hogyan? Lengyelországban koronát, itthon csak fejedelmi süveget kaphatott? Pedig méltó lett volna a magyar koronára is, de az akkoriban Habsburg Miksa fején ékeskedett, s megszerzése megvalósítatlan terve maradt Báthorynak.

Ki tud kötélén táncolni?

Közel 150 éven át Nyugat- és Észak-Magyarországot a Habsburgok, a középső és déli tartományokat a törökök tartották a markukban, az Erdélyi Fejedelemség pedig utolsó erődként őrizte viszonylagos függetlenségét. Adót fizetett a töröknek, és szorongatták az osztrákok, de sorsát mégiscsak maga irányította. 1570 és 1711 között, János Zsigmondtól II. Rákóczi Ferencig 25 fejedelem és vajda kormányozta több-kevesebb küldetéstudattal és eredménnyel Erdélyt. Ez átlagosan alig hat évnyi uralkodást jelent, de persze a nagy fejedelmek ennél jóval hosszabb ideig, a jelentéktelenek csupán néhány hónapig ültek a fejedelmi széken. Csak az bírta a két nagyhatalom közötti kötélházi művészetét, a diplomáciai kötéltáncot, akinek kötéltől voltak az idegei, hiszen dicsőség helyett könnyen kötélt lehetett a sorsa.

Mit jelentenek az előbbi mondat kötéllal kapcsolatos kifejezései?

Báthory István a Báthory család somlyai ágának sarja. Édesapja Szapolyai János király erdélyi vajdája volt, hatalmas birtokok ura. Az ifjú Báthory István I. Ferdinánd császár bécsi udvarában volt apród. Több nyelven beszélt, Olaszországban alapos humanista műveltséget szerzett.

● Kardja éles, esze penge

A művelt és tehetséges ifjú kitűnő szónok volt. Nagyívű latin nyelvű beszédben köszöntötte Kolozsváron az 1556-ban Lengyelországból visszatérő Izabella királynét és II. János királyt. Nemsokára váradi kapitány s egyben Erdély legjelentősebb katonai vezetője lett, és II. János ellenségeivel vívott csatákban csillogtatta katonai tehetségét. Bár Erdély egyik legfelkészültebb diplomatája volt, a király követeként Bécsben kétszer is kudarcot vallott. Először sikertelenül kérte meg Ferdinánd egyik leányának kezét János Zsigmond számára, másodszor az időközben trónra került új császár, Miksa – felrúgva a diplomácia legelemibb szabályait – egyszerűen börtönbe vetette. A két és fél évnyi megalázó fogság oly mély nyomot hagyott benne, hogy soha többé nem szólalt meg németül.

Kit zártak börtönbe, mielőtt királlyá választották volna? Melyik városban raboskodott?

● A börtönből a fejedelmi székbe

Az 1570-es speyeri egyezmény szerint II. János lemondott királyi címéről, és János Zsigmond néven Erdély fejedelme lett, halála után pedig Erdélynek Miksa uralma alá kellett volna kerülnie. Ez esetben a Habsburg-párti Bekes Gáspár lett volna a vajda.

De Miksa és Bekes terve kútba esett, hiszen az erdélyi országgyűlést semmi nem kötelezte a hátuk mögött megkötött speyeri szerződés betartására. János Zsigmond váratlan halála után, 1571 májusában Gyulafehérváron egyhangúlag Báthory Istvánt választották fejedelemnek, aki ekkor már Erdély legtekintélyesebb főura volt. Hatalmát a szultán levele

(athnaméja) is megerősítette. Miksa viszont Bekes Gáspárt bujtogatta ellene. Az összeküvéseknek és csatározásoknak az 1575-ös kerelőszentpáli ütközet vetett véget, amelyben Báthory végképp legyőzte ellenfeleit. A lázadókat kivégeztette. Maga Bekes Lengyelországba menekült, de később Báthory megbocsátott neki, sőt barátjává fogadta.

Báthory kemény kézzel látott hozzá a fejedelmi hatalom és az ország megerősítéséhez. Bányákat nyitattott, támogatta a kézművességet, a kereskedelmet. Kolozsváron jezsuita kollégiumot alapított. Fejedelmi udvarának fényét olasz mesterek, zenészek, tudósok emelték. Maga kiváló politikai író volt, de szerette a zenét is. A zongora egyik ősen, virginálon játszott. Uralkodásának ideje az Erdélyi Fejedelemség első virágkora volt. Amint gazdagodott az ország, úgy nőtt a fejedelem tekintélye. Művelt, határozott államférfi, bölcs diplomata, győztes hadvezér – méltó a koronára. De melyikre?

● Stephanus rex, a lengyelek királya

1572-ben a lengyel trón megüresedett. A Jagelló-ház férfi ágon kihalt, így az új királyt a rendek választották. Feltételük az volt, hogy a király ne kintről irányítsa az országot, és vegye feleségül az elhunyt király 49 éves hajadon húgát, Jagelló Annát, akinek a mi Izabella királynénk is a testvére volt.

Hárman versengtek – no nem Anna kezéért, inkább a koronáért: Habsburg Miksa német-római császár, magyar és cseh király, Rettegett Iván orosz cár és Báthory István, Erdély fejedelme.

A cár Miksával alkut kötött, és visszalépett. A pápa és a lengyel főnemesek Miksát, a törökök és a lengyel köznemesek Báthoryt támogatták.

1575-ben mindkét tábor királlyá választotta a maga pártfogoltját. Lengyel küldöttség jött Erdélybe, hogy királyának kérje fel Báthoryt. Íme, hogy írja le krónikás az ünnepélyes eskütételt:

A megyesi főtemplomban nációjukra jellemző festői viseletben jelentek meg a követek: a lengyelek, a törökök, az oláhok, a moldvaiak, a császári küldöttek és az erdélyiek: szászok, magyarok, székelyek. Báthory István a Bibliára esküdött, megszólaltak a trombiták, dobok, elsütötték az ágyúkat, ropogtak a puskák, verték a harangokat. Végül díszlakoma zárta az ünnepélyt.

A másik tábor viszont Bécsből akart királyt hozni magának. Végül a gyorsaság döntött: miközben Miksa késlekedett, Báthory fényes kísérettel bevonult Krakkóba, feleségül vette a nála tíz évvel idősebb Jagelló Annát, és 1576-ban a waweli székesegyházban mindkettőjüket királlyá koronázták.

1370-től 1382-ig szintén magyar királya volt Lengyelországnak. Tudjátok ki?

● Két lovon egyszerre?

Hogyan lehetett Erdélyt Krakkóból kormányozni? Bölcsen. Megbízható helytartót hagyott otthon: bátyját, Báthory Kristófot kinevezte erdélyi vajdának, maga pedig felvette az Erdély fejedelme címet. Krakkóban magyar kancelláriát nyitott, s ezen keresztül kormányozta Erdélyt. Többször megfogalmazta: Lengyel királyként sem szűnt meg magyarnak lenni.

Közben határozott intézkedésekkel teremtett rendet Lengyelországban. Hadseregét erdélyi csapatokkal erősítette meg. A lovasság főparancsnokának Bekes Gáspárt nevezte ki, aki ellenségből hű embere lett.

Bekes kedvenc ruhadarabja, a prémes, zsinóros ködmön róla kapta a **bekecs** nevet. Így hívták, és kedvvel viselték a lengyelek is.

1579-ben hadjáratot indított Rettegett Iván cár ellen. Nagyszabású terve az volt, hogy meghódítja a Moszkvai Nagyfejedelemséget, majd megszerzi a magyar koronát, s ezzel megvalósítja a lengyel-magyar-erdélyi államszövetséget. Nagy keresztes hadjáratot tervezett a törökök ellen. A pápa támogatását kérte, de csak az áldását kapta meg. A lengyel rendek sem voltak hajlandók a túl nagy vér- és pénzáldozatra, így jelentős győzelmek után, 1582-ben békét kötött a cárral.

A vilniusi egyetem megalapítása

Báthory győzelme az orosz cár fölött

Báthory egy évszázadra feltartóztatta Moszkva előnyomulását. Jobban értette, mire van szüksége Lengyelországnak, mint a korszak lengyeljeinek döntő többsége.

(Mihail Heller, orosz történész)

Mint oly sokszor a történelemben, a kortársak nem tudtak felemelkedni a vezér nagyságához. Báthorynak is csalódottan, meghiúsult tervekkel, s ráadásul örökös nélkül kellett meghalnia 1586-ban. Sírját a krakkói Wawel katedrálisban magyar koszorúk borítják ma is.

15 évig volt Erdély fejedelme, s közben 11 éven át Lengyelország királya is. Legtalálóbban Bethlen Farkas történetíró jellemezte: *Teljességgel az erényre és a munkára, nem a tétlenségre született.*

Zsigmond Emese

- **Októberi megfejtések:** A magyar szabadságharc lengyel hőse Bem József tábornok. Hunyadi János nagyobbik fiát, Lászlót a trónját tőle féltő V. László király lefejeztette, kisebbik fia, Mátyás dicső király lett, 32 éven át uralkodott. Dózsa György Dálnokon született, családja Makfalváról származott. **Nyertesek:** Gombár Anna, Magyarokiskapus; Forró-Bathó Eszter Anna, Marosvásárhely; a margittai III. A osztály.

A karcagi mák

MÓRA FERENC nyomán

Elmondta az aradi Naschauer Klaudia Karina 2013 májusában a marosvásárhelyi Országos Regemondó Versenyen.

Mézes Gergely nevezetes ember volt a maga idejében Karcagon. Arról volt pedig nevezetes, hogy a sasok elvitték a sapkáját. Sose vétett pedig a jámbor semmit se a sasoknak. Inkább jót kívánt nekik még rosszkedvében is. Mert valahányszor a szolnoki törökök bekopogtak Karcagra szép jó reggelt kívánni, mindig azt kiabálta utánuk Mézes Gergely:

– Hogy a sasok mondanák a szemeteknek: csecse bogyó!

Mivel azonban a sasok nem sok kárt tettek a törökben, Mézes Gergely másképp fogott ki rajtuk: amiye volt, pénzzé tette, ötven aranyat kapott érte, s azt mindjárt be-

lerezte a süvege bélésebe.

– Nem szántok-vetek többet a töröknek, szomszéd – mondta nagy boldogan. – Inkább elmegyek a Mátrába szénégetőnek.

Meg is indult szegény feje, de még ki se ért a karcagi határból, mikor egy falka sas suhogott el a feje fölött. „Nyilván törököt éreznek” – gondolta Mézes Gergely, s lehajolt egy mákfejért, amit valaki elejthetett az úton. Abban a percben lecsapott rá valami bolond sas, s elvitte a süvegét. El ám, ami benne volt is: az aranyát is meg az eszét is szegény Gergelynek.

– Ejnye, ejnye – csóválta a fejét –, most már meg kell várnom, míg visszahozzák ezek a bolond sasok a pénzemet.

Azzal visszaballagott Karcagra, s ki se ment belőle többé. Mikor az emberek azt kérdezték tőle, hogy mitévő lesz most már, azt mondta rá nagy komolyan:

– Újra gazdálkodásba kapok. Mákos gazda lesz belőlem ezután.

Árokparton, útszélen, gyepük mentén szórta el a talált mákot, s leste a termést szívszakadva. A száraz mákfejeket aztán tavaszig a tarisznyájában hordozta, s titkolódzva csörgette meg, ahol éjszakai szállást kapott.

– Ebből nem eszik a török. Mind-mind elültetem. Mákos Mézes Gergely lesz ezután a nevem.

Nem az lett, hanem Savanyú Mézes Gergely. Így hívták ezentúl az istenadtát a karcagiak. Szánták is, nevelték is, különösen nyaranta, mikor a mákot aratta az árokparton. Lótott-futott szegény, s be nem tért volna sehová, akárhogy hívták egy kis meleg leveskére.

– Nem lehet, emberek – hadarta sebe-sen. – Sietni kell a mákkal, míg el nem jön érte a török.

Azt pedig igen kár volt emlegetni, mert csakugyan eljött. A város gulyásai rohantak a veszedelem hírével:

– Jön a szolnoki török, már a pora is látszik!

TOMOS TÜNDE rajzai

A karcagiak szokás szerint a templomba húzódtak. Aranyát, ezüstjét, drága holmiját odahurcolta mindenki, s ájtatos énekszóval várták, hogy teljesedjék az Úr akaratára. Az énekszó csak akkor fagyott

az ajkukra, mikor haragosan megütögették a bezárt templomajtót:

– Ohó, adjatok helyet az én vagyonomnak is! Én is karcagi polgár vagyok.

Savanyú Mézes Gergely volt biz az. Hát a drágasága: két tarisznya mák.

– Nézzétek, micsoda bő termés volt az idén! – dicsekedett jobbra-balra, s odatette a két tarisznyát az aranyos oltárra. Senki se törődött vele, mert most már csakugyan a török döngette az ajtót.

– Szép jó napot, karcagiak, kinyitjátok-e az ajtót, vagy lakatost hívassunk?

A karcagiak mindjárt megismerték a szaváról Kilicsárt, a szolnoki béget.

– Ezzel megalkudhatunk, ha kedviben érjük – mondta a főbíró.

A török éppen jókedvében volt, mert a debreceniekkel is jó vásárt csinált. Három tevé hozta onnan az aranyat, ezüstöt. A karcagiakkal is hamar megvolt az egyezés. Ötszáz arany, száz tinó, száz paripa: ez az egész.

– Valami szép ráadást meg majd odabent keresünk a templomban – harsogta be Kilicsár. – De siessünk, hogy a kivilágítás-sal vesződnünk ne kelljen.

A török urak felgyújtott házakkal szoktak világítani, a karcagiak tehát siettek az ajtónyitással. A martalócok betódultak a templomba, s Kilicsárnak legelőször is a két tarisznyán akadt meg a szeme, ahogy ott feketéllettek az aranyos oltáron.

– Nini – tolta oda a nagy fejét –, hát ezekben mit tartogattok?

Savanyú Mézes Gergely lekapott az oltárról egy égő gyertyát, és odatartotta a mákos tarisznyához, hogy csak úgy csillogtak a mákszemek.

– Puska por biz ez, hékám, s ha el nem kotródtok innen, úgy csapom bele az égő

gyertyát, hogy a hetedik határba se szedjük össze a kezünket-lábunkat.

A szeme tán még jobban tüzelt Mézes Gergelynek, mint a gyertyája, s a bégnek reszketés állt minden ízébe.

– Ne bolondozz, ember! – rikoltotta ijedten, s vak rémületében úgy lódult ki a templomból, hogy meg se állt, míg a paripájára nem kapott.

A katonái utána porzottak, s tán Szolnokig se mertek a hátuk mögé nézni.

Siettékben a három tevét is otffelejtették. A karcagiak abból kettőt hazaküldtek Debrecenbe, a harmadikat pedig terhestül odaítték a mákos gazdának, aki egyszerre Édes Mézes Gergellyé változott, s a főbíró mellett kapott helyet a tanácsban.

– De hiszen hivatalt is kell őkegyelmének adni, ha már az eszét megtalálta – mondták a karcagiak.

A karcagi mák pedig azóta is arról híres, hogy igen nagy ereje van neki, ha beleköltözködik a rétesbe. Olyan nagy az ereje, hogy addig föl nem bír kelni az ember az asztaltól, míg csak mákos rétest lát a tálban. Aki nem hiszi, próbálja meg.

Kolozsvár

MÁLNÁSFÜRDŐ

Bukarest

Hajdan virágzó fürdőhely volt

Itt születtem

A református imaház

Az Ilona- és a Mária-forrás

Az új kezelőközpont

„Fiatal” a falunk, csak 160 éves

Málnásfürdő az Olt kiszélesedő völgyében, a Baróti-hegység keleti lábánál fekvő település, Kovászna megye északi részében, Sepsiszentgyörgytől 22 km-re található.

Nyugaton a Somos-tető és a Marok-tisztás, északon a Hatod-hágó és a Lüget-domb, keleten pedig a Bodoki-hegység északi gerince veszi körül.

A környék hajdanán a Mikó-grófok tulajdonát képezte. Egy másik forrás szerint e területet a Semsey család birtokolta, aki 1850 körül fürdőmedencét létesített, és felépítette az első faházat.

1896-ig nem volt állandó lakosa Málnásfürdőnek.

1890-ben egy kőfaragó létesítette a kőbányát, ami a későbbiekben az itt élő férfiaknak munkát adott.

1873-ban közbirtokosság alakult, azzal a céllal, hogy gyógyfürdőt létesítsenek. Az új század elejére 180 vendégszoba várta a gyógyulni vágyókat. 1902-ben már négyféle kezelési mód állt a betegek rendelkezésére, melegfürdő, melegített ásványvíz, később szénsavbarlang (mofetta). Málnásfürdő a virágzó fürdőhelyek sorába került.

Megnyílt a természetes szénavat és ásványvizet palackozó gyár, mely napjainkban már nem működik.

A fejlődés az 1969-es újramegyesítésig tartott. Azóta a település fokozatosan elveszítette fürdőjelleget. 1989 után megszűntek a kezelések, tönkrementek a villák, a mofetta, a szálloda.

Ma már csak az összeomlott villák emlékeztetnek arra, hogy valamikor rózsaszínű sötét árnyak, pavilonokban muzsikáló zenekarok, orvosok, gyógyszertár, posta, könyvtár várta a gyógyulni és pihenni vágyókat.

De az Ilona- és a Mária-forrás még ma is csordogál, és gyógyírt jelent a gyomor- és májbetegek számára.

Az iskolában lüktet a település szíve

Málnásfördőn 1946 óta van iskola, mely ma osztatlan tagozattal, egyetlen tanítóval működik, mint egy nagy család. Az ovisokkal jól megférünk a közös épületben és az udvaron, ahol szünetekben vár a hinta, a csúszda, a homokgödör.

Hagyomány iskolánkban a Mikulás-várás. A Karácsonyt felváltva a katolikus és a református imaházban köszöntjük. Karácsony előtt a szülőkkel közösen díszeket, köszöntőket készítünk, így ők is gyermeki szívvvel készülnek Jézus születésére. Farsangkor az iskola udvarán elégetjük a szalmabábot, amelyre mindenki rátűzi, mi az a rossz az életében, amit el szeretne üzni.

Március 8-án édesanyánknak kedveskedünk műsorral, magunk készítette ajándékkal. Március 15-ét a turulmadaras emlékműnél ünnepeljük meg. A gyermeknap mindig csodásan telik, játékokkal, aszfaltrajz-versennyel. Idén a nőszövetség kürtőskaláccsal kedveskedett nekünk. Tanító nénink minden évben megszervezi a szavaló-és mesemondó versenyt a községbeli iskoláknak. Évzáróra mindig műsorral készülünk.

Tavaly a Napsugár-kör tagjaiként meglátogattuk a parajdi lepkeházat, a nyáron részt vehettünk, mint hűséges bélyeggyűjtők az illyefalvi Napsugár táborban. Felejthetetlen élmény volt, új barátokat szereztünk, lélekben gazdagabbak lettünk.

Szeretjük ezt a falut, és szívesen fogadunk bárkit, aki ellátogat ide. Talán lesz még idő, hogy gyógykezelésre utazik ide valaki, és akkor ne kerüljön el bennünket se!

**Beküldte Tomsa Enikő tanító néni
és a málnásfördői I–IV. osztály**

Otthonos kis iskolánk, óvodánk

*A szalmabábuval együtt
elégetjük a rosszaságot is*

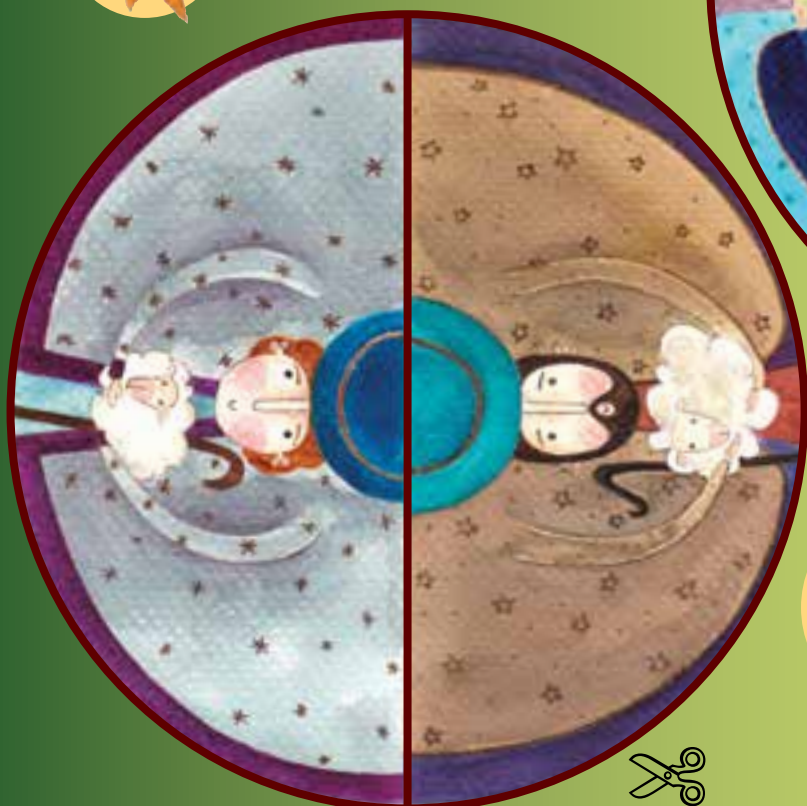
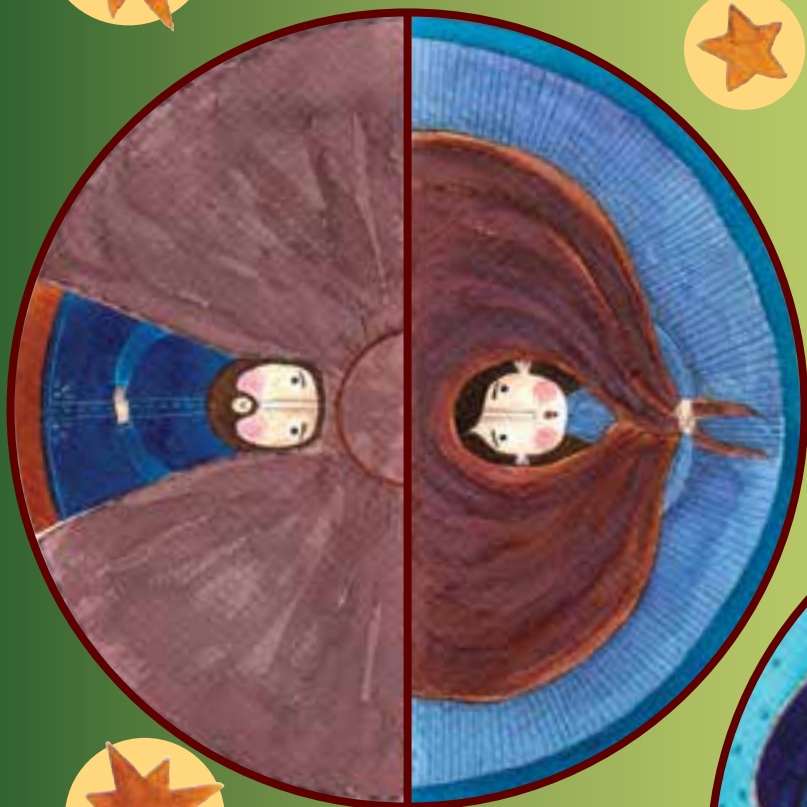
A Nyergesetetőn

Úgy karolja, úgy ápolja a megváltó Kisdedet

Az isteni szeretet nélkül nem működik földi világunk. A Kisjézus érkezése minden Karácsonykor felvillantja, milyen kerek, egész, ép lehetne életünk, ha ismét az Ő útját járnánk. Idei kis betlehemünk ezt a kerekiséget, épséget formázza, jelképezi, és viszi el otthonotokba. Készítétek el, és állítsátok a karácsonyfa alá.

Vágjátok ki a részleteket. A félkörökből ragasszatok kúpot. Az istálló tetejére ragasszatok égszínű papírt és csillagokat. Az üstököst és az anygalkát egy-egy papírcsíkkal rögzítétek az istálló ívéhez.

KÜRTI ANDREA rajzai

Itt ragasztózd meg.

Itt ragasztózd meg.

BITAY ÉVA

JELKÉPEK, LEGENDÁK

Életünk megszépítője a virág, minden öröndes és gyászos eseményt virággal teszünk emlékezetesebbé.

A liliomot a perzsák már Kr. e. 1550 évvel nagy becsben tartották, és a Biblia Ószövetsége is megemlékezik róla Sosanah néven. Ebből lett később a latin Susanna, majd a magyar Zsuzsanna, röviden Zsuzsa, ami tehát liliomot jelent. A hírvívő angyal botja a bizánci művészetben liliomban végződött.

A virágok jelképpé váltak: a lilium a tisztaságot, az ibolya a szerénységet jelképezte. A régi arcképeken megjelenő virág az ábrázolt személy tulajdonságaira utalt.

A francia forradalom idején a nemesek vörös szegfűt viseltek, amikor a vérpadra léptek; a szocialista munkások vörös szegfűt tűztek gomblyukukba, mikor felvonultak. Napóleon a becsületrend szalagjának színéül a szegfűvöröset választotta.

Egyes növények gyógyító hatását is régóta ismeri az Ember. A régiek úgy hitték, hogy már a növény külalakja is elárulja, hogy milyen betegség ellen hatásos.

A dióbél tekervényei az agyvelőre emlékeztettek, ezért a diót agytápláléknak tekintették. Az ajakos virágúak: a zsálya, a borsmenta, a kakukkfű a nyak és a száj gyógyszerei voltak.

KISKÓPÉ

Milyen virágot ajándékozott, aki azt akarta, hogy emlékezzenek rá?

Októberi megfejtés: A *mogyorós pele*. Nyertesek: a tordai IV.; a tekerőpataki II. osztály; a marosludasi 1-es Iskola IV. C osztálya.

Havonta
3 díjat!

A gyógynövényeket Isten ajándékának tekintették. A legendák szerint a csodanövényre – ima után – a nagy király talál rá, és teszi azt népének közkincsévé.

Mivel a középkorban pestisjárványok tizedelték meg a lakosságot, ugyancsak szükség volt csodanövényekre és az azokat megtaláló, legendás királyokra. Szent István nevét két kárpát-medencei virág viseli: a Dunántúlon honos Szent István szegfűje és a Szent István koronája nevű mák, amely a Déli-Kárpátok ritkasága.

Legnépszerűbb Árpád-házi királyunk, Szent László a legenda szerint pestisjárvány idején isteni sugallatra kilőtte nyilát, s az a kígyótárnics gyökerébe fúródott, amelyet azóta Szent László-tárnicsnak hívnak.

A rózsza a titoktartás szimbóluma volt. Ami a „rózsza alatt”, azaz latinul „sub rosa” elhangzott, abból semmi sem szivároghatott ki.

A sárospataki kastély kerek erkélyszobájának boltozatát és záróköveit stilizált rózsák díszítették. Itt találkoztak a Habsburg-ellenes Wesselényi-összeesküvés vezetői, és a „rózsza alatt” fogadtak titoktartást.

Szent István szegfűje

Szent István koronája, mákfajta

Szent László-tárnics

MIT GONDOL...

a két jegesmedve? A legtréfásabb ötleteket közöljük.

Az októberi képünkhöz érkezett ötletekből:

- Bárcsak jönne egy királynő, aki megcsókolna, hogy újra királyfi lehessenek!
- Ha elmentek a gólyák, megmozdulhatok?
- Na fiam, még hatszor felhúzod magad, és mehetsz pihenni!

A lövétei III. A osztály

- Miért düllesztjük ki a szemünket?
- Hogy elijesszük a gólyát!

Szilágyi Sára, Szilágyballa

REJTVÉNYPÁLYÁZAT

Ó, Jézuska, Jézuska!
Karácsonyod mit hoz ma?

Fenyőillat-éjjelen
szereteted meglelem.
Kis szívemben ott találok,
mint a kincset, jól bezárom.
Ó, de hiszen gazdag vagyok,
s akkor lesz több, hogyha adok!

Tóthárpád Ferenc versének két
utolsó sora a karácsonyi rejtvény
megfejtése. Ha szerencséd lesz
a sorsoláson, könyvajándékot is
kapsz a szép vers mellé.

A Rejtvénykirály

VÍZSZINTES

1.A megfejtés első sora

11. Matematika,
diáknyelven
12. Állami illeték
13. Tolni a köze-
pén!
14. Perui indián
15. Fogyás, víz-
szint csökke-
nés
17. A végén pi-
hennie kell!
18. Becézett szülő
19. Orosz László
névjegye
20. M!

1	2	3	4	5	S	6	7	8	Ö	9	10	Ö
11						12				13		
14					15				16			Ö
17				18				19			20	
	21		22				23			24		
25			26			27				28		29
Ö		30			31				32			
33	34			35				36				
D			É				R					!

21. Bőriparban,
mezőgazdaságban használt
vegyszer (CSÁVA)
23. Viselkedési szabályok ösz-
szessége
25. Fodor Sándor névjegye
26. Ruhaszélek!
27. Folyadékot fogyasztó
28. Fél rekord!
30. Okosságából egyre veszítő
32. A közepébe
33. Román oroszlán
35. ARL
36. Mohón iszik

FÜGGŐLEGES

1. Dominó közepe!
- 2.... Natasa, kajakos
3. Jó étvágya van
4. ZEA
5. UUUUU!
6. Bejárat
7. Radar közepe!
8. Rejtjelező
9. Segélykérő jelzés
10. Zalai László névjegye
15. Egyik szülő
16. Nem ül
18. Régies, ócska (AVATAG)

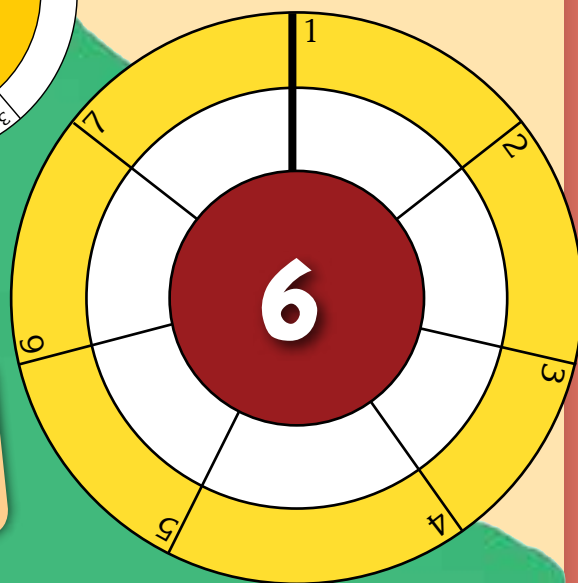
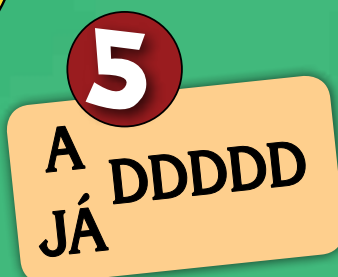
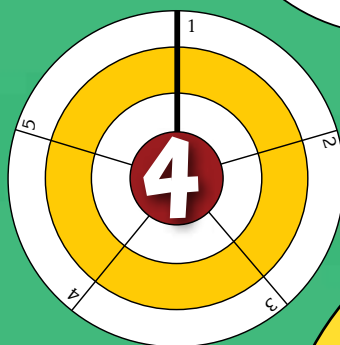
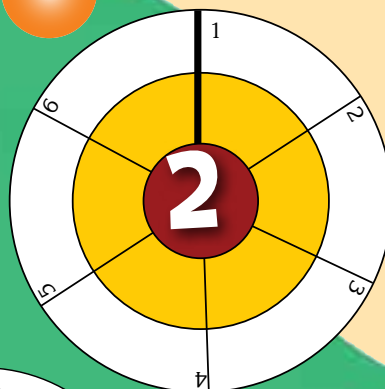
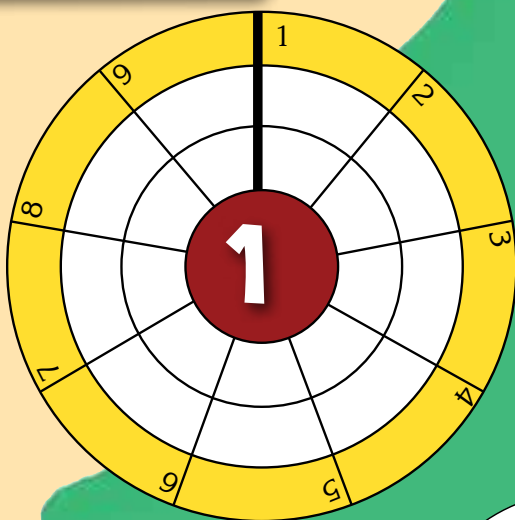
20. Földről felveszem
22. Eladásra szánt termék
23. Kocsma
24. Származó
25. A megfejtés második sora
27. ILLÖ
29. Ébred
30. Eleinte busás!
31. Előkelő, nemesi
- 32.... apó, az 1848-as forrada-
lom egyik vezéralakja
34. Erdős István névjegye
36. Derékszík, fordítva
VAJNÁR ILONA rejtvénye

NYERTESEK

Az októberi rejtvénypályázat megfejtése: Az aradi vértanúk em-
lékére Aradon 1890-ben emlékművet avattak. A neve: Szabadság-
szobor, az alkotója Zala György. **Nyertesek:** Lőrincz Fanni, Korond;
Deák Ferkó, Kolozsvár; Lázár Szintia, Kárásztelek; Fekete Edina,
Biharszentjános; a kézdizsárazpataki IV. osztály; a négyfalusi Zajzoni
Rab István Középiskola III. osztálya.

TALÁLD KI!

Gyönyörű gömbök díszítik a karácsonyfát, ráadásul mindegyik egy-egy ajándékot rejt. Légy figyelmes, a megfejtések a sárga körökben alakulnak ki.

- 1.**
1. Erődtítmény
2. Regény alkotója
3. Csend ellentéte
4. Ebédet készít
5. Csapadék
6. Nyakmelegítő
7. Hideg évszak
8. Ádám párja
9. Egyik alapszín

- 2.**
1. Előd
2. Aroma
3. A tetejére
4. Magam
5. Azok a szemé-
lyek
6. Ásványi fűszer

- 3.**
1. Retteg 2. Folya-
dékot tölt 3. Hő-
emelkedés
4. Csonthéjas
gyümölcs 5. Há-
lóban a labda
6. Saját tulajdona
7. Méhek gyűjtik
8. Jobb ellentéte

- 4.**
1. Kisebb fiútestvér
2. Csapadék
3. Kevés ellentéte
4. Szántóeszköz
5. Lány ellentéte
- 5.**
Betűrejtvény

- 6.**
1. Kígyó a Dzsung-
gel könyvéből
2. Nem az 3. Téli
sport 4. Zene lesz
belőle! 5. Varró-
eszköz 6. A köze-
pén nyer! 7. Ker-
get, hajt

NOVEMBERI MEGFEJTÉSEK

1. Jaguár 2. Skorpió 3. Macska
4. Nyuszi 5. Antilop 6. Maci és
teherautó 7. Aranyhőrcsög

TI KÜLDTÉTEK

7
8

Fülöp Sára Viola, gyulakuti és Némethi Krisztina, kolozsvári olvasónk rejtvénye.

Barabás Bea rejtvénye:

1. Vérpumpáló szervünk 2. Muzsika 3. Benedek ..., nagy mesemondók 4. Ravasz állat 5. Apró, szürke rágcsáló 6. Púpos állat 7. Sötétedő napszak 8. Hideg évszakkal kapcsolatos

1			
2			
3			
4			
5			
6			
7			
8			

1						
	2					CS
3						CS
4		J			D	
			5			M
	6					
7			CS		LY	
		8	SZ			
9		SZ				

MASZAT MŰVÉSZ
Eolvastam – lerajzolom

SZÓLJ, SZÁM!

SZÓ-MÓKA

Nagy a tél, nagy a hó,
Nagy a sár, nagyanyó.

.....

A szójáték olyan, mint
mikor barlangban vagy:
nehéz kitalálni.

1. Keressétek meg **ajándék** szavunk gyökét (gyökerét), és azokat a szavakat, amelyek ugyanebből a töből hajtottak ki.

2. A fenyő örökzöld. Milyen összetett szavakat ismertek még, amelyeknek előtagja az örök?

3. Hit kérdése. A szóalakban kevés, a jelentésben nagyobb a különbség. Írjatok egy-egy mondatot a következő szavakkal: **hívők, hívek, híve, hiszékeny, hitetlen, hiteget, hivatal, hivatás, hívás, hivalkodás.**

Októberi megfejtések: 1. vidám – szomorú, vakmerő – óvatos, dohos – szellős, tele van – üres, új – régi, erőszakos – engedékeny, szűk – tág. Összeolvasva: **szószüret.**

2. **szűr (szür-):** szűrő, szűrt, szüretlen, szűrés, szüret (ige), szüret (fn.), szüretel, szűr-csöl, szűrődik, szüremlik, szüremkedik, szűrőkanál, szűrővizsgálat, szűrőkészülék, szűrőfej, szürke, szürkesség, szürkül, szürkület, szürkít, szürkéllik, szürkés, szűr (fn.), szűrposztó, cifraszűr, szűrhimzés, szűrvarrás, szűrszabó. 3. Lusta estike – restike, fös-vény kardvirág – fukardvirág, mérges őszirózsa – bőszirozsa, sietős margaréta – hamargaréta, ostobácska útilapu – butilapu, beszélni vágyó málna – dumálna, beszédhibás szeder – pöszeder, kőből faragott borostyán – szoborostyán, élő levendula – elelendula, figyelmes berkenye – éberkenye.

Nyertesek: Simon Nóra, Csíkdánfalva; a lövétei III. A; a kelementelki III. osztály.

Decemberi díjazottak: Broštic Amanda, Monó (Andersen: A hókirálynő – 1); Sallai Krisztina, Arad (Lázár Ervin: A négy-szögletű kerek erdő – 2); a szamosardói IV. osztály (A szegény csizmadia és a szélkirály, Varsolczi-Fóris Evelin rajza – 3); a marosvásárhelyi L. Reboreanu Iskola III. E osztálya (Berg Judit: Rumini kalandjai, Nagy-Árkosi Botond rajza – 4); Egyed Zsolt, Lövéte (Az aranytulipán – 5); a csíkdánfalvi III. SbS osztály (Mikszáth Kálmán: Szent Péter esernyője, Zsók Ákos rajza – 6).

4

5

6

23

Levelező

Hányadik Karácsonyodra készülsz? A világnak ez már a 2013. Karácsonya, mégis úgy várjuk, mintha a legelső volna.

Amit szeretünk, azt soha nem unjuk meg. Mi sem fáradunk bele leveleitek bontogatásába, pedig ünnep közeledtén százsámra érkeznek a rajzos, kézimunkás, verses üzenetek töletek. Minden levélíróknak, sőt annak is, aki csak készülni nekünk – áldott Karácsonyt kívánunk: **Pető Ágnes**, Kolozsvár; **Sólyom Bíró Orsolya**, Gyergyószentmiklós; **Bak Bianka**, Avasújváros; **Kiss Katalin**, Szováta; **Soós Norbert**, Nyárádszentbenedek; **Bárdosi Nóra**, Sepsiszentgyörgy; **Nagy Adrienn Anett**, Kárásztelek; **Roşu Andrea**, Küküllőkeményfalva; **Cornea Kincső és Edina**, Marosfelfalu; **Frunza Adrienn**, Gyulakuta; **Bartók Norbert**, Kézdiszázpatak; **Corodi Victor**, Érabony; **Bodnár Mónika Brigitta**, Nagyvárad; **Ráocz Rebeka**, **Szabó András**, Torda; **Csehi Róbert Gyula**, Jedd; **Pap Tamás**, **Gönczi Lidia**, Koronka; **Kurki Adrienne**, Marosszentgyörgy; **Köllő Boglárka**, Csomafalva; **Lehőcz Brigitta**, **Dávid Balázs**, Marosvásárhely; **Broştic Amanda**, Monó; **Ercsei Boglárka**, Szászrégen; **Dénes Csaba Áron**, Vajdaszentivány; **Györfi Brigitta Andrea**, Nagyernye; **Bogdán Dóra**, Zilah; **Tófalvi János**, Korond; **Szűcs-Lukács Richárd**, Szilágynagyfalu; a marosvásárhelyi Dacia Iskola III. C, a R. Guga Iskola III. C, a L. Rebreanu Iskola III. E és F, IV. D, az Al. Ioan Cuza Iskola III. E, a Bernády György Iskola III. C; a szászrégeni A. Maior Iskola III. B, a P. Maior Líceum III. B, IV. B; a sepsiszentgyörgyi Váradi József Iskola II. D, IV. D és E, a Székely Mikó Kollégium IV. C; a nagyvárad 16-os Iskola III. E, IV. E; az aradi Csiky Gergely Főgimnázium IV. A; a nagyenyedi Bethlen Gábor Kollégium IV. B osztálya; a nyárádszeredai IV. B, III. B; a kibédi III.; a székelykeresztúri III.; a lövétei III. A; a nagyszalontai III. A; a szamosardói II., IV.; a zabolai II. B, IV. B; a kovásznai III. B; a dicsőszentmártoni III. D; a barátosi II.; az esztelneki IV.; a dési III. D, IV. D; a csikcsicsói III. A; a tekerőpataki II.; a kézdiszázpataki IV.; az erdőfülei III.; a marosludasi IV. C; a magyarói II. B, III. B; az árpádi IV.; a szilágypániti II. és IV. osztály; marosvécsi, héderfái, magyarlápadi olvasóink.

• **Ágyai** olvasóink népszerű Napsugár Klubja első díjat nyert tavalyi Harmadik királyfi pályázatunkon. Lelkesedésük, érdeklődésük azóta még nagyobb a friss Napsugár iránt – írja a klub vezetője, **Módi Kinga** vallástanár.

• **Cseke Erzsébet** és **Kémenes Hajnal** tanító néni izgalmas gombásznapot szervezett jobbagytelki és székelyhodosi olvasóink számára. Téglás Zoltán bácsi vezetésével gombásztúrán voltak, és 32 gombafélét azonosítottak.

• Örülünk, hogy ismét megörvendeztették gyerekeinket a lapjukkal, mivel néhány éve nem jutott el hozzánk a Napsugár – írta **Bertalan Mária** korondi tanítónő, és leveléhez mindjárt csatolta is osztályának fényképét, amin büszkén mutatják szorgos kezük munkáját.

HARMADIKOSOK, FIGYELEM!

Nevezetek be a IV. Napsugár Öttusa Bajnokságra, amelynek lelke a mozgás, a játék és a csapatszellem. Ötféle küzdelemben kell összemérnetek erőtetek: ügyességi akadálypálya, célba dobás, helyből távolugrás, egyensúlyozás, váltófutás. Ezeket gyakoroljátok minél többet. Válasszátok ki magatok közül a négy legügyesebbet. Küzdjétek végig az iskolai, a körzeti, a megyei versenyt, hogy ti képviseljétek megyéteket az országos döntőn Gyergyószentmiklóson, 2014. május 24-én.

Benevezetek 2014. január 30-áig kell a **Napsugár szerkesztőségében**: naps.sziv@napsugar.ro, 0264-418001.

- A Napsugárban megjelent népviseletek díszítik a **maroszentkirályi Fekete Ildikó tanító néni** osztályának hagyományörző sarkát. S aki étellel tölti meg ezt és minden zugot: a tettekreész, vidám gyereksereg.

- **Pálkó Erika ozsdolai tanítványai** nem készülnek vadásznak, inkább szeretettel simogatták, érdeklődve tanulmányozták a sepsiszentgyörgyi vadászati kiállítás kitömött állatait.

- **Ciavoiné Létei Andrea Hajnalka tanítónő** a lelke és főszervezője az **Élesden** évente megtartott **Lugosi Mihály Szépolvasó Versenynek**. A közel száz tavalyi „szépolvasó” közül egy csoport a verseny szünetében készített báránykákkel és széles mosollyal biztat titeket, hogy nevezetek be ti is az idei megmérettetésbe.

- Gyermekkek és szülők egyaránt jól mulattak a **marosvásárhelyi T. Valdimirescu Iskola** szüreti bálján. **Gábor Lizetta tanító néni** negyedikesei voltak a főszervezők, de minden gyerek és tanító hozzájárult a sikerhez. Sőt **Pázsint Györgyi, Vizeli Erika, Orbán Márta** és **Czirják Izabella tanítónő** elemistái mellett az idén először **Gál Gyöngyi óvónő** csoportja is ropta a táncot.

AZ ÜNNEP FÉNYE

*Az Ünnepe fénye a csillagé, a közelítő messié...
A Napsugár ünnepe attól fényes, hogy sok-sok
szeretet, figyelem árad tőletek felénk. Hogy minél
többet felvillanthatunk a ti kis csillagaitok fényé-
ből, négy oldalt szánunk a kézimunkákra. Nézege-
sétek, készítsétek el, amelyik nagyon tetszik, és
szerezzetek örömet velük minél több embernek.*

Az adventi naptár kis meglepetés-csomagocskáiból csoda-
szép Karácsony-virágot formáztak **Bunău Irén tanító néni**
árpádi kisdíákjai.

Mera Ilona
tanító néni,
Marosvécs

Olvasóink
a szatmárnémeti
Hám János Iskolából

Kartonhenger, kartontölcsér, piros és fehér krepp papír
s persze egy kis ügyesség kellett ahhoz, hogy elkészüljön
Mátyás Erzsébet tanító néni osztályának Mikulása
a **szászrégeni A. Maior Iskolában**.

Lőrincz Magdolna
tanító néni,
Brassó, Áprily Lajos
Főgimnázium

Pusztadaróci olvasóink **Miclăuş Judit igazgató**
nénitől tanulták a pödört papírcsíkokkal való
díszítés művészetét.

A magyarlapádi angyalka különlegessége a kagyló-test, amelyet finom ízléssel egészít ki a fagolyóból, fonalból ragasztott fej, a süteményes papírból hajtogatott, fidres-fodros szárny, szoknya. Beküldte **Szilágyi-Székely Melinda** tanítónő.

Rákosi István
és Sebestyén Klára tanítók,
Székelyudvarhely,
Benedek Elek Tanítóképző

Kali Hajnal tanító néni,
Marosvásárhely,
N. Bălcescu Iskola

Szilágyi Mária, a nagyváradai Szacsvey Imre Iskola tanítója
DVD-n örökítette meg osztályának karácsonyi műsorát.
A borítón pompázó, arcképes karácsonyfa
nagyszerű kézimunkaötlet.

A G. Moroianu Liceum
tanítói közössége,
Négyfalu

A mezőfényi
kisiskolások
és tanító nénik

Ne dobd el a kiégett villanykörtét, inkább pingálj belőle gömböt a karácsonyfára – üzeni **Séra Tünde** tanító néni **Maros-szentgyörgyről**. Csak óvatosan, el ne törd, meg ne sebezzen.

Azért oly szép, mert nem túldíszített **Finna Enikő** tordai tanító néni osztályának copfos kis angyalkája.

Bara Jusztina
tanító néni,
Szilágysomlyó

A válaszüti
Kallós Zoltán Alapítvány
egész közössége

Nagy Annamária, szamosardói tanító néni osztálya hópihe-angyalkát ajándékozott nekünk. Talpa, glóriája papírcsipke, feje habszivacs-golyó, teste boszorkányletra, sálja zsenília-drót.

Alföldy Andrea
tanító néni, Nagyvárad,
Szacsavay Imre Iskola

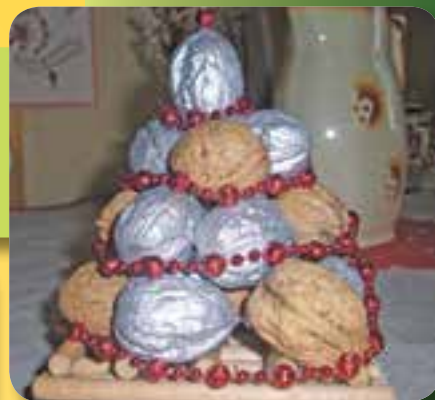
Dénes Ida tanító néni,
Brassó, Áprily Lajos
Főgimnázium

Háromféle színű papírcsikot pödörtek fel **Kerekes Laura**, aranyosgyéresi tanító néni kisdiákjai. A zöldet bevagdosták, és felborzolták, a pirosat csigaformában ragasztották a kártyára, a drappot csengő formájúra húzták szét, és picit aranygyöngyöt fűztek a közepébe.

Fodor-Kiss Anna Mária tordai nebulói nemezből ragasztottak szakállt a villanykörte-Mikulásnak. Karácsonyfájukat ezüstözött és természetes színű diókból építették.

Szigeti Éva
tanító néni,
Zabola

Károly Veronika, csíkmenasági tanító néni osztálya mestere a papírcsipke kézimunkáknak. A fenyőt kettőbe hajtott lapra rajzolták (csak a felét), kivágták, és szétnyitották.

Csedő Magdolna
tanító néni,
Csíkszentgyörgy

Az égből színméz csörgedez, a légben illat lengedez. Mozdul az ég, áll a csillag, ég kapui már kinyílnak. – Hangulatos beszámolóval és sok-sok képpel leptek meg (amíg még olvasták lapunkat) **a székelyudvarhelyi Tamási Áron Gimnázium** elemistái. **Szabó Zsuzsa, Nyárádi Izabella, László Mária és Fancsali Adélka Leilla** tanító néni sziporkázó ötletei közül két szép ajtódísz és egy Luca-búzás, gyertyás vázát mutatunk be.

Írkafirka

Havas erdőn jártam,
Madarakat láttam.
Mindenki örül a télnek,
A hószakállú, vén medvének.
A télnél szebb nincsen,
Hó hullik egyre.
Égi, havas harangok
Muzsikálnak este.
A jégvirág kopog be
Ilyenkor az ablakomon:
– Készüljetek, mert érkezik
A gyönyörű, fehér Karácsony!
Beke-Szabó Bence,
Kolozsvár

Miklós-Sántus Andrea,
Szépvíz

Csatlós Alexandra,
Csíkszentdomokos

Karácsony a szeretet ünnepe,
minden ember öröme.
Hit, szeretet, béke,
szálljon minden ember fejére.
Páll Klementina,
Gyergyószentmiklós

Karácsony éjjelén
minden ház ablakában fény.
Azt suttoják teneked:
Kellemes karácsonyi
ünnepeket!

Bartók Boglárka,
Gyergyószentmiklós

Külüs Orsolya,
Nagyvárad

Jakus Henrietta és Janka,
Ménftelek, Magyarország

Tél, gyere, kérlek,
Nagyon várlak téged.
Tél, gyere szépen,
Ne felhős, borús éggel.
Gyere hóeséssel,
Vidám nevetéssel,
Gyere havazással,
Gyerekkacagással.
Gyere idejében,
Decemberi éjjelen,
Amikor felkelek,
Lássam a gyönyörű
Telet!

Nagy Adél,
Ákosfalva

Hajdu Viola,
Árpád

E lapszám támogatói:

Vágjátok ki,
és ragasszátok neve-
tek mellé az osztály
közös gyűjtőlapjára.

SZATMÁRNÉMETI

Eljött az advent,
készítik már a
csillogó gyertyákat.
Van már toboz is rajta.
Már három gyertya fénylik
az adventi koszorún.
Az fújja el, aki készítette.
Csillogjatok,
fényességes gyertyák!
Jövő vasárnap már
négy gyertyaláng fog égni,
melyek hirdetik a Karácsonyt.
Nagy Orsolya Tünde,
Nagyvárad

December:
gyerek épít hóembert,
jön mindjárt a Mikulás,
és az angyal is itt van már,
és les minket. Jó vagy-e?
Rossz vagy-e?
Györfi Brigitta,
Nagyernye

Sokat játszom, mulatok,
Jön az Angyal, a Mikulás,
Sok az öröm, vigadás.
Szánkózni jó, korcsolyázni,
Hóembernek sapkát tenni.
Vakáció, iskola,
Itt a vége, fuss oda!
Lăcătuș Robertina,
Héderfája

A szaloncukor íze
Lehet málna, eper,
Banán s mogoró,
Jó gyereknek kedvére való.
Csüng az ágon
Gömb mögé bújva,
Ajándék alatta,
Jó gyerek kapja.
Török Adrienn,
Marosvásárhely

Elbúcsúzott az ős,
Eljött a tél.
A fák leveleiket lehullatták.
De szomorú ez a kép!
A gyerekek vidámak,
hisz szánkózni mehetnek,
és sok hóembert építhetnek.
Tóth Melánia,
Szilágfőkeresztúr

Kis Karácsony,
nagy Karácsony,
térj be hozzánk, angyal.
Sok kis gyertya arany fénye
hirdeti: eljöttél végre.
Régóta csak reád várunk,
ünneplőben áll a házunk.
Kicsi szívünk azt suttogja:
legyen mindenki boldog ma.
Sófalvi Szidónia,
Marosszentkirály

Mikulás szarvasai
izgatottan topognak,
indulnának az útra,
míg nappal van, várakoznak.
Ezüst szánon teli puttony,
s a Mikulás így kiált:
repülj, Rudolf, száguldj, Villám,
Ágas, Tancos, meg ne állj!
Bokor Róbert,
Kézdiszentkereszt

Hó, hó, hó,
jön a Mikulás!
Hí, hí, hí,
sok a kacagás!
Cipőkben sok ajándék,
dió, alma, mogoró,
és még sok-sok jó.
Miki, maki, mogoró,
zsákok között sok a jó,
mikor kéményedből
hamu szakad,
tudod, Miki bácsi
ott szalad.

Geréd Ákos,
Csikmadaras

Deé Noémi, Torda

Karácsonynak éjszakáján,
Jézus születése napján
Jönnek már az angyalok,
A fehér szárnyú asszonyok.

Örülnek az emberek,
De még jobban a gyerekek.
Nagyon jó a Karácsony,
De még jobb a kalácsom.
Nagy Flórián Attila,
Szászrégen

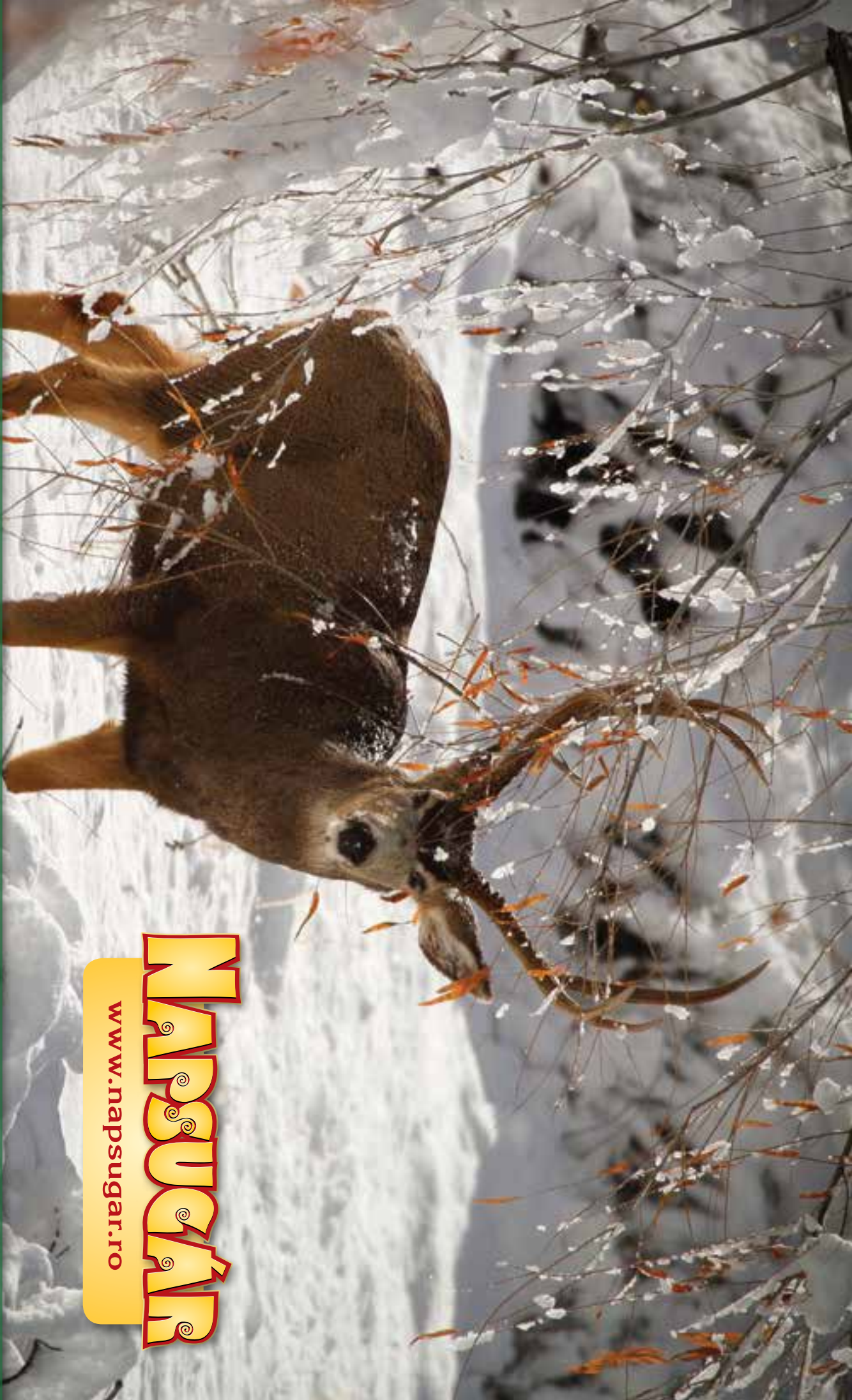

Fekete Edina,
Biharszentjános

Címlap:

JÁNOSI ANDREA rajza
Szatmárnémeti; Székesegyház,
Vécsey-palota, a Hám János
Líceum kisdíákjai

NAPSUGÁR, gyermekirodalmi lap. Kiadja a NAPSUGÁR Kft.
Főszerkesztő: ZSIGMOND EMESE. Képszerkesztő: MÜLLER KATI. Lapterv: Könczey
Elemér. Honlapszerkesztő: Komáromy László. Műszaki szerkesztő: Várdai Éva.
Megrendelhető a szerkesztőség címén: 400462 Cluj, Bld. C. Brăncuși nr. 202. ap. 101.
E-mail: naps.sziv@napsugar.ro; www.napsugar.ro. Telefon/fax: 0264/418001.
Alapokárátakövetkezőbankszámlárvárjuk: ContIBANRO45RNCB0106026602080001
B.C.R., SUC. JUD. CLUJ S.C. NAPSUGÁR – EDITURA SRL. CUI: 210622
Készült a kolozsvári TipoOffset Kft. nyomdájában. ISSN 1221-7751

NAPSUGÁR

www.napsugar.ro

9 771221 775008 13646

ΙΡΑΝΟΣ ΦΟΛΥΘΪΖ, ΞΟΔΑΦΤΙΨΖΑΡΒΑΣ,
ΡΑΓΥΟΓΪ-ΑΓΑΝΞΣΟΣ, ΦΈΝΥΕΣ-ΔΙΑΔΑΛΜΑΣ.

(ΡΕΓΪΪΞΈΝΕΚ)

Άρα 3 LEJ, 400 FT